

**T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı**

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.01.610. - 36
Konu : Soru Önergesi

02 / 01 / 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 10/12/2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/2130 sayılı yazısı.

Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK'ün 7/1058 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:
Cevap (6 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ İHSAN KÖKTÜRK 7/1058 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN
BAKANLIĞIMIZ CEVABI**

SORU 1: Filyos ve bölgemizde, Bakanlığınızca, turizm kaynaklarının ve potansiyelinin belirlenmesi amacıyla bir çalışma yürütülmüş müdür? Böyle bir çalışma yapılmış ise, bu çalışmanın sonucu ne olmuştur?

CEVAP 1: Bakanlığımızca, tüm yurda ilişkin olarak bir turizm envanteri çalışması yapılmıştır. Bu kapsamda, Zonguldak ilimizin turizm potansiyelini oluşturan tarihi, kültürel ve doğal niteliklerinin belirlenmesine yönelik envanter çalışması da yapılmıştır.

Bakanlığımızca, alternatif turizm çeşitliliği kapsamında, bölgenin sahip olduğu potansiyel açısından Türkiye Turizm Stratejisi 2023 te Filyos bölgesini de kapsayacak şekilde "Eko-Turizm Odaklı Gelişim Bölgesi" olarak belirlenmiş olup, bu çerçevede çalışmalar sürdürülmektedir.

SORU 2: Bakanlığınızca Antik Kentlerin ve Tarihi Çekim Yerlerinin ortaya çıkartılması projelerine maddi katkı sağlandığı bilinmektedir. Buna göre, Karadeniz kıyılarında kazılan ilk ve tek antik kent olan Filyos antik kentine Bakanlığınızca, bugüne kadar ne kadar bir katkı sağlanmıştır?

CEVAP 2: Zonguldak İli, Çaycuma İlçesi, Hisarönü Beldesi sınırları içerisinde bulunan Tion Antik Kenti'nde Karadeniz Ereğli Müzesi Müdürlüğü Başkanlığında Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyelerinden Prof.Dr. Sümer ATASOY'un katılımı ile 2006 yılında başlanan kazı çalışmalarına Bakanlığımızca 12/06/2006 tarihli ve 93345 sayılı yazımızla izin verilmiştir. Bu çalışmalarda kullanılmak üzere Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü bütçesinden 50.000 YTL ödenek aktarılmıştır.

2007 yılı içerisinde gerçekleştirilen kazı çalışmalarına ise 23/07/2007 tarihli ve 127291 sayılı yazımızla izin verilmiş, bu çalışmalarda kullanılmak üzere Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü bütçesinden 30.000 YTL ödenek aktarılmıştır.

SORU 3: Filyos (Tios) antik kentinin araştırılması ve kazılması için Bakanlığınızca, 2008 yılı bütçesinden ne kadar ödenek ayırmıştır, bu ödenek sizce yeterli midir?

CEVAP 3: 2008 yılı için Karadeniz Ereğli Müze Müdürlüğünce belirlenerek Bakanlığımıza gönderilecek ödenek talebi Bakanlığımız ilgili birimlerince değerlendirilerek bütçe imkanları çerçevesinde ödenek gönderilecektir.

SORU 4: Tios Antik kentinin Filyos'a kazandıracağı turizm potansiyeli, turizmin ülke katma değerine yaptığı katkı ve yarattığı istihdam dikkate alındığında, Batı Karadeniz Kalkınma Projesi (BAKAP) kapsamında kamulaştırılan, yatırım ve yatırımcı bekleyen alanın dışında kalan Filyos Bölgesi'nin "Kültür ve Turizm Gelişim Bölgesi" olması için Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?

CEVAP 4: Zonguldak Filyos herhangi bir Kültür Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde ve/veya Turizm Merkezi sınırlarında kalmamakta olup anılan yöreye ilişkin yapılan herhangi bir planlama çalışması bulunmamaktadır. Bakanlığımızca Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ve Turizm Merkezlerinin seçimiinde, planlama ve arazi tahsisi gibi turizm amaçlı yatırımların teşviki açısından, organize-turizm faaliyetlerinin geliştirilebileceği kamuya ait geniş alanlar tercih edilmekte, oluşacak artı değer, mülkiyet, altyapı ve çevre etkisi üzerinde önemle

durulmaktadır. Bu hususlar ışığında anılan bölgenin Turizm Merkezi veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ilan edilmesi Bakanlığımca önümüzdeki yıllarda yapılacak çalışmalarda değerlendirilecektir.

SORU 5: Filyos başta olmak üzere Türkali, Göbü, Kapuz, Değirmen ağzı, Ilıksu, Erdemir, Ereğli Belediye, Alaplı Belediye, Askeri Plaj ve Kocaman kıyılarının "Mavi Bayrak Projesi" kapsamında izlendiği öğrenilmiştir. Bu çalışmalar 2007 yılında da yapılmış mıdır? Sonucu nedir? Mavi Bayraklı kıyılarımız hangileridir?

CEVAP 5: Mavi Bayrak Projesi kapsamında Zonguldak ili için sadece Türkali plajı izlenmektedir. 2007 yılında yapılan ölçümleme ve değerlendirme çalışmalarında deniz suyunun temiz olduğu belirlenmiştir.

SORU 6: Bakanlığınızca, alternatif turizm kapsamında, bölgenin sahip olduğu potansiyel bağlamında; yayla turizmi, dağ ve doğa yürüyüşü, foto safari, sportif olta balıkçılığı, av turizmi, kırsal turizm, termal turizm, yat turizmi, mağara turizmi, Botanik (Bitki inceleme) turizmi, atlı doğa turizmi, bisiklet turizmi ve doğa turizmi kapsamında bakanlığınızca ne tür bir çalışma yürütülmektedir?

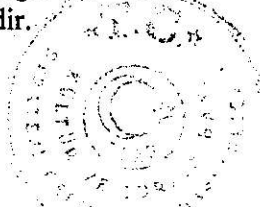
CEVAP 6: Bakanlığımca, alternatif turizm çeşitliliği kapsamında, bölgenin sahip olduğu potansiyel açısından Türkiye Turizm Stratejisi 2023' te Filyos bölgesini de kapsayan alan "Eko-Turizm Odaklı Gelişim Bölgesi" olarak belirlenmiş olup, bu çerçevede çalışmalar sürdürülmektedir. Bunun yanı sıra turizmin çeşitlendirilmesi ve on iki aya yayılması kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Dünyada özellikle 1980'lerde hızlanan gelişmeler, turizm faaliyetlerinin doğal ve kültürel kaynaklar üzerindeki etkilerinin artmasına ve mevcut kaynakların kullanımına yönelik alternatif turizm türlerinin gündeme gelmesine neden olmuştur.

Buna paralel olarak Bakanlığımız, Türkiye'nin turizm gelişiminin sadece GÜNEŞ-KUM-DENİZ ile kısıtlı kalmaması ve turizm hareketinin tüm ülke sınırları dahilinde tüm yıla yayılmasının sağlanması için kıyılarımızda var olan gelişimin ülke çapında homojen olarak yaygınlaştırılması büyük önem taşımakta olup, "alternatif turizm" türlerine yönelik planlama çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu yeni dönemle beraber, alt yapısı olan dinamik, planlı bir turizm dönemine girilmiştir. 1980 lerden sonra Türk turizmine ivme kazandıran en önemli etken turizmi teşvik yasasıdır. 1980 den 2003 yılına kadar olan süreçte Turizmi Teşvik Kanunu ve diğer destekleyici tedbirler, planlama, tahsis ve teşvikler, arazi tahsisi, Türkiye Kalkınma Bankası yatırım kredileri, alt yapı inşası, işletmelerin çeşitlendirilmesi, standardizasyonu ve denetimi, nitelikli personel yetiştirilmesi gerçekleştirilmiştir. 2003 ten itibaren turizmde atılım dönemi başlamıştır. Turizmin çeşitlenmesi, yabancı sermayenin hareketlenmesi, yeni yatırım alanlarının tanımlanması, marka oluşturma, ülke imajı, müstakil destinasyon, kent kimliği oluşturulması, turizmde küresel eğilimler, ekolojik ve ekonomik verimlilik, sürdürülebilir turizm gibi kavramlar önem kazanmıştır.

Turizm sektörü, dünyada ve ülkemizde bozulmamış doğa, özgün kültürel kimlik ve aktif tatil anlayışının gittikçe artan oranda egemen olduğu yeni bir gelişme süreci içerisinde. Bakanlığım, değişen tüketici tercihlerini de göz önüne alarak turizmin çeşitlendirilmesi, ülke sathına yaygınlaştırılması, değerlendirilmemiş turizm potansiyeline işlev kazandırılması amacıyla ülkemizin tüm yörelerinde mevcut doğal ve kültürel değerlerin araştırılması ve turizme kazandırılması çalışmalarını yürütmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında;

YAYLA TURİZMİ

Turizmin çeşitlendirilmesi, tüm yıla ve ülke sathına yaygınlaştırılması, değişik yörelerin mevcut turizm potansiyelinin geliştirilerek harekete geçirilmesi yönünde başlatılan çalışmalarımızın önemli bir bölümünü; yaylaların turizme kazandırılması amacı ile 1990'da başlatılan "Yayla Turizmi Projesi" kapsamındaki araştırma planlama ve altyapı uygulamaları oluşturmaktadır.

Proje ile; Yaylalarımızın doğal güzellikleri, etnolojik ve diğer çekicilik yaratan özellikleri ile eko turizme yönelik sundukları çok çeşitli ve eşsiz olanakların; koruma-kullanma dengesi içerisinde turizm amaçlı değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Yayla turizmi daha çok geleneksel olarak sürdürülen Karadeniz Bölgesi ve iklimatik sebepler nedeniyle Akdeniz Bölgesinde yoğunlaşmıştır.

İNANÇ TURİZMİ

Kutsal yerlerin bu dinlere mensup turistlerce ziyaret edilme eğilimlerinin, turizm olgusu içerisinde değerlendirilmesi İNANÇ TURİZMİ olarak tanımlanabilmektedir.

İnanç Turizmi Projesi ile; Bu büyük potansiyelin değerlendirilmesi, üç büyük dinin (Müslümanlık-Hristiyanlık-Musevilik) günümüze kadar ulaşan önemli ziyaret merkezlerinin, yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde restorasyon, çevre düzenlemesi, ışıklandırma vb açılardan ele alınarak iyileştirilmesi, tanıtımının yapılması, ziyaretçi sayısının ve buna bağlı olarak döviz girdilerinin artırılması hedeflenmektedir.

İPEK YOLU

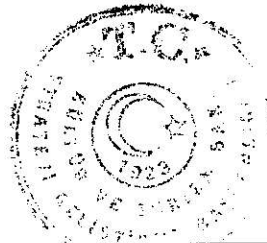
Bu çalışmalardan biri olan "İpek Yolu - Han ve Kervansarayların Turizme Kazandırılması" projesi kapsamında; kültürel mirasımızın en önemli unsurlarından ve çoğu doğaya ve çevresel etkenlere yenik düşmüş olan han ve kervansarayların korunması, bir koruma kullanma dengesi içerisinde yaşatılarak "Tarihi İpek Yolu"nun canlandırılması planlanmıştır.

Bu nedenle, ilk etapta ana tur güzergahları ile çakışan İpek Yolu üzerinde değerlendirilmesi düşünülen han ve kervansaraylara ilişkin ön etütler yapılmış, ve 11 adet kervansaray belirlenmiştir.

Bu kervansarayların turizm amaçlı kullanılabilmelerine olanak sağlayacak bir işbirliği protokolü Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Bakanlığım arasında 22 Şubat 1993 tarihinde imzalanmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğünce idare edilen eski eser nitelikli han ve kervansaraylar, adı geçen Genel Müdürlükçe 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ve Bakanlığım işbirliği ile ihale edilerek restore et-işlet-devret modeli ile turizme kazandırılacaktır.

DAĞ-DOĞA YÜRÜYÜŞÜ (TREKKİNG)

Ülkemiz, Alp-Himalaya kıvrım kuşağı üzerinde yer alması nedeniyle flora ve faunasıyla çok zengin olan dağ ve sıradağlara, dolayısıyla dağ-doğa yürüyüşüne elverişli önemli bir potansiyele sahiptir. Proje kapsamında, bu potansiyelin planlı bir yaklaşımla turizm olgusu içerisinde değerlendirilmesi, böylece turizmin tür ve aktivitelerinin zenginleştirilerek arz kapasitesinin geliştirilmesi, alternatif turizm alanlarının koruma-kullanma dengesi içerisinde hizmete sunulması, tanıtılması, farklı yörelerimizin turizmin ekonomik ve sosyal katkılarından yararlandırılması amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda, ülkemizde dağ ve doğa yürüyüşüne elverişli yöreler dağcılık federasyonu, seyahat acentaları, yöresel, dernekler, rehberler çeşitli Fakültelerde görev yapan ve konuya ilgi duyan öğretim görevlileri ile il kültür ve turizm müdürlüklerinden alınan bilgiler ışığında tespit edilmiştir.

AKARSU TURİZMİ

Ülkemizin sahip olduğu zengin doğal kaynaklarından birisi de akarsularımızdır. Akarsularımızın önemli bir bölümü kısaca "akarsu turizmi" olarak tanımlayabileceğimiz rafting, kano ve nehir kayağı için çok elverişlidir.

Doğa turizminin önde gelen dallarından biri olarak akarsu turizmine yönelik ülkemizin sunduğu bu büyük potansiyelin geliştirilmesi ve geniş kitlelere hitap edecek şekilde tanıtımının yapılması önem taşımaktadır.

Büyük yatırımlar gerektirmeyen akarsu turizmi, çevrenin tarihi, arkeolojik, kültürel, otantik değerleri ve diğer turizm çeşitleriyle bir bütün oluşturmaktadır. Bu nedenle, nehirlerimizin akarsu turizmi potansiyeli incelenirken, çevresinde yer alan ve entegre bir şekilde geliştirilebilecek diğer turizm değerleri de bu proje kapsamında belirlenmiştir.

BİSİKLET TURLARI

Rekreasyonel spor olarak da ele alabileceğimiz doğa sporlarının ve doğa ile bütünleşme ihtiyacını karşılayabilecek faaliyetlerin, turizmle iç içe ve çok bütünleyici olduğu düşünülmektedir.

Ülkemiz, sahip olduğu çok değişken ve zengin doğal değerler ile doğa sporlarına yönelik büyük bir potansiyel arz etmektedir. Bu potansiyelin yeterince kullanımı turizmin, hem zaman hem mekan boyutunda daha dengeli dağılımının sağlanabilmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu çerçevede, çeşitlendirme politikamızın bir gereği olarak ve yumuşak turizm yaklaşımı ile ele alınan trekking, rafting vb turizm aktivitelerinin yanında yine cazip bir doğa sporu olarak daha çok ilgi ve talep gören bisiklet turlarının geliştirilmesi, güzergah çeşitliliği yaratılması amacı ile Bakanlığımca yeni bir çalışma başlatılmıştır.

ATLI DOĞA YÜRÜYÜŞÜ

Sahip olduğumuz zengin turizm potansiyelini tanıtmak, dolayısıyla talebi çeşitlendirmek, yatırım ve işletmecilerin dikkatini yeni turizm türlerine ve iç bölgelerimize çekerek yerel kaynakları değerlendirmek ve arızın ülke içinde dengeli dağılımını sağlamak kırsal bölgelerimizdeki halkımızın turizme katılımını özendirmek ve sosyo-ekonomik gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla eko turizm projeleri uygulanmaktadır. Bu projelerden biri olan "atlı doğa yürüyüşü" ülkemizde Kapadokya, Kastamonu, Antalya ve Muğla gibi yörelerimizde seyahat acentaları tarafından düzenlenmektedir. Öncü örnek olarak Kapadokya bölgesindeki "Atlı doğa yürüyüşü" tur güzergahlarının belirlenmesi amacıyla bölgenin bir haritasının çıkartılması çalışmaları sürdürülmektedir.

ANTİK KENTLER VE TARİHİ ÇEKİM YERLERİ

Bugün turizm serveti sayılan müzeler kadar turizmin çeşitlendirilmesi kapsamında yer alabilecek ve turistlerin büyük ölçüde ilgisini çeken, bulunduğu bölgenin turizm potansiyelini olumlu yönde etkileyen dini anıtlar, eski eserler ve antik kentler (tarihi kalıntılar) de büyük önem kazanmıştır. Bu amaçla Türkiye'de bulunan antik kentler ve tarihi çekim merkezlerinin turizm açısından öncelikleri belirlenerek envanterlerinin hazırlanması amacıyla öncü örnek olarak

Çanakkale, Balıkesir ve İzmir illerinde bulunan antik kentlerin öncelikli altyapı sorunlarının giderilmesi amacıyla çalışmalara başlanılmıştır.

MAĞARA TURİZMİ

Türkiye gerek jeolojik gerekse jeomorfolojik özelliklerinden dolayı mağara potansiyeli yönünden zengin bir ülkedir. Doğanın en büyük armağanlarından biri olan mağaralar, ilk insanların barınağı daha sonraki süreç içerisinde gizlenme, korunma amaçlı olarak işlev taşıırken, çağımızda çevre sorunlarının ve kentsel gürültünün doğurduğu kirlilikten kaçış geçici süre içinde olsa rahatlatma ve doğaya dönüşün önemli bir sığınağı olarak yine insanların hizmetine sunulmaktadır.

Macera ya da sportif amaç dışında girilmesi pek düşünülmeyen mağaralar alternatif turizm amaçlarıyla gündeme gelmiş ve günümüzde aktif turizm anlayışının önde gelen türlerinden biri olma yolunda hızla ilerlemiştir.

Batıda yıllardır turizmin önemli potansiyellerinden biri olarak görülüp değerlendirilen, çevresinde oluşturulan rekreasyon alanları ile insanların gününbirlik dinlenme gereksinimini karşılayan bu alternatif turizm türü son yıllarda ülkemizin de gündemine girmiştir.

SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI:

Sportif, rekreasyonel ve animatif faaliyetler, bu yöndeki ihtiyaçları karşılayarak, konaklama süresini uzatan, dolayısıyla turizmin ekonomik katkısını artıran faaliyetler olarak ülkemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak yapılan araştırmalar sonucu, ülkemize gelen turistlerin kalış sürelerinin, diğer Akdeniz ülkelerine oranla düşük olması ülkemizdeki rekreasyonel faaliyetlerin sınırlı kalmasına bağlanmaktadır.

Bu doğrultuda sportif olta balıkçılığının da, giderek artan doğayla baş başa kalma ihtiyacını karşılayabilecek rekreasyonel spor olarak ele alınması ve bir proje çerçevesinde geliştirilmesi planlanmaktadır.

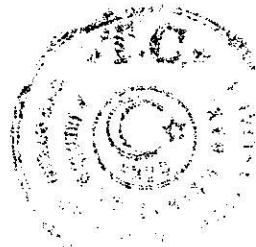
KUŞ GÖZLEMÇİLİĞİ (ORNİTOLOJİ):

Kıtalar arasında, güney-kuzey ve kuzey-güney bazen doğu-batı ve batı-doğu yönünde göç eden kuşların kullandıkları köprülerden en önemlilerinden biri Anadolu'dur. Gerek kara, gerekse su habitatlarıyla bu kuşlara, yılda en az iki kez ev sahipliği, birçoğuna ise üremeleri için konak görevi yapan kara parçası yine Anadolu'dur.

Yurdumuzda RAMSAR sözleşmesine taraf olmuş ve uluslararası öneme sahip pek çok Ramsar Siti (sulak alanı) bulunmakta ve bu bölgelerde pek çok kuş türü kışlayıp, üremektedir.

BOTANİK (BİTKİ İNCELEME) TURİZMİ:

Ülkemiz, oldukça zengin bitki örtüsüne sahiptir. Avrupa'nın bir çok ülkesi yanında komşu ülkeler arasında da oldukça zengindir. Türkiye'nin Floristik (bitki örtüsü) zenginliği Avrupa Florası ile karşılaştırıldığında açıkça ortaya çıkar, Avrupa'nın tamamında tür sayısı 12000 civarında iken Türkiye'de bu sayı 9000 civarındadır. Türkiye endemik (dünyada yalnız herhangi bir bölgede yetişen) türler açısından da dikkat çeken ülkelerden birisidir. 9000 türün yaklaşık 3000 tanesi endemik olup bütün Avrupa ülkelerinin endemik türlerinin sayısı 2500 kadardır. Proje ile bu zenginliğin turizm amaçlı değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

AV TURİZMİ:

Ülkemiz, coğrafi yapısı, bitki örtüsü ve av kaynakları açısından potansiyele sahip olmasına karşın, tüm dünyada önemli gelişmeler kaydetmiş, neredeyse bir sanayi haline gelmiş av turizminden yeterli pay alamamaktadır. Bunun en önemli nedeni, av hayvanlarımızın bugün için belirli türler dışında av turizmine sunulabilecek sayısal zenginliğe ulaşmamış olması gösterilmektedir.

Bunların yanı sıra golf, termal ve kıyı turizmine yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığım, turizm faaliyetlerinin doğal ve kültürel kaynaklar üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak, turizmin sermayesi olan doğal kaynağı tehlikeye atmamak adına daha uzun vadeli kullanıma dayanan projeleri üretmek ve hayata geçirebilmeyi hedeflemektedir.

Bu nedenle, diğer turizm türleri ile entegre olarak turizmin 12 aya yayılması ve kıyı bölgelerindeki yoğunluğun iç bölgelere kaydırılması açısından "alternatif turizm" büyük önem taşımaktadır.

Bu sayede alternatif turizm türleri ile birlikte turizmin sahip olduğu dinamik yapı içerisinde ülkemizin doğal ve kültürel zenginliğinin daha iyi değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

Turizmi, istihdamın artırılmasında ve bölgesel gelişmede öncü bir sektör konumuna ulaştırmak ve Türkiye'yi 2023 yılına kadar, uluslararası pazarda turist sayısı ve turizm geliri bakımından ilk 5 ülke arasında uluslararası bir marka haline getirmek Bakanlığımın önceliklerini oluşturmaktadır.

Alternatif turizm türlerinde yapılan çalışmalar, ülkemizin dünya pazarlarından hak ettiği oranda pay alabilmesini hedeflemektedir.

